

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület részére

Tárgy: Javaslát a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 15/2022. (IV. 28.) önkormányzati rendelet módosítására

Előterjesztő: Déri Tibor polgármester
Előterjesztést készítette: dr. Szentés Kinga Szociális Főosztály főosztályvezető
Előterjesztés egyeztetve: Pauk Zsuzsanna polgármesteri titkárságvezető
Szakács Viktor Szociális Osztály osztályvezető
Mikó Alexandra Judit alpolgármesteri kabinetvezető
Juhász András Gazdasági Főosztály főosztályvezető
Simondán Bence alpolgármesteri kabinetvezető

Jogi szempontból ellenőrizte: dr. Gácsi Anett Erzsébet aljegyző

Törvényességi szempontból ellenőrizte: dr. Moldván Tünde jegyző

Véleményező Népjóléti és Lakásügyi Bizottság ülésének időpontja: 2023. december 13.

Képviselő-testületi ülés időpontja: 2023. december 18.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az otthonápolási díj régóta központi vitapontja a társadalomnak és az államnak egyaránt. Az otthonápolók olyan személyek, akik napi szinten vállalják az idős, beteg vagy fogyatékkal élő hozzátartozóik gondozását. Bár ezen emberek olyan nemes feladatot látnak el, amely a közösség egészének javát szolgálja, mégis kiszolgáltatott helyzetben vannak. Az állam által nyújtott anyagi támogatás az otthonápolók számára elenyésző, amely nem arányos a hatalmas felelősséggel és szaktudással, amit tevékenységük magába foglal. Az otthonápolók a családjaik és hozzátartozóik egészségügyi és szociális szükségleteiről gondoskodnak. Ennek ellenére gyakran nem kapnak megfelelő elismerést és támogatást a társadalomtól és az államtól. Az otthonápolási díj kérdése folyamatos viták tárgyát képezi, hiszen az állam nem ismeri el kellőképpen a foglalkoztatásukat és az ezzel járó terheket.

Az otthonápolók fontos szerepet játszanak abban, hogy az idősek és betegek az otthonukban maradhassanak, és ne kelljen intézményes ellátásban részesülniük. Ez nemcsak az érintett személyek számára fontos, hanem a költségvetés szempontjából is, mivel az otthoni gondozás olcsóbb lehet, mint az intézményi ellátás. Azonban az otthonápolók alacsony jövedelme és a hiányzó szociális biztonság komoly problémát jelent számukra, és a jövőbeni ellátások stabilitását veszélyeztetheti.

Jelen előterjesztés Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a *szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 15/2022. (IV. 28.) önkormányzati rendelet* (a továbbiakban: Rendelet) módosítására tesz javaslatot a következő indokok alapján.

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a 18. életévét betöltött, ápolásra szoruló beteg hozzátartozója ápolását, gondozását végző és a - Rendelet

19. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő - újpesti lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen ott is élő személyeket az alapösszegű ápolási díj havi összege 80%-ának megfelelő összegű **gondozási támogatásban** részesíti jelenleg is. A Rendelet e támogatási jogcímnél kiköti, hogy a kérelmező rendszeres pénzellátásban nem részesülhet, ebből kifolyólag keresőtevékenységet sem folytathat.

Az állam által nyújtott ápolási díjat viszont *a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény* (a továbbiakban: Szt.) szabályozza. **Ápolási díjra** az jogosult, aki súlyosan fogyatékos, tartósan beteg vagy állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló személy otthoni gondozását, ápolását végzi. Az Szt. szerinti ápolási díjra való jogosultsághoz - a Rendeleti szabályozáshoz képest - a gondozási szükséglet vizsgálata tekintetében sokkal szigorúbb feltételeknek kell megfelelni, az ápolat személy esetében fennálló körülmények meghatározására az Szt. további speciális rendelkezéseket is tartalmaz.

Az Önkormányzat célja az ápolási díjat kiegészítő havi támogatás biztosításával, hogy az egyébként is nehéz élethelyzetben lévő, nagyobb ápolási-gondozási tevékenységet végző - a kormányhivatal által megállapított ápolási díjban részesülő - személyek jelenlegi helyzetét javítsa, elismerje értékes munkájukat a társadalom részéről, hozzájáruljon életkörülményeik jobbá tételéhez.

E javaslatot többféle indok is megalapozza:

1. **a növekvő költségek:** az ápolás költségei (gyógyszerek, eszközök, segédeszközök) emelkedhetnek, az ápoló családtagoknak magasabb támogatásra lehet szükségük a mindennapi tevékenységeikben;
2. **a munkaerőpiaci helyzet:** sok esetben az otthoni ápolást végző családtag nem tud teljes állásban dolgozni, vagy egyáltalán nem tud munkába állni, ebben az esetben az ápolási díjat kiegészítő támogatás kompenzációt nyújthat az elmaradt jövedelemért;
3. **az ápolási tevékenység megbecsülés:** az ápolási díjat kiegészítő támogatás kifejezheti azt az elismerést is, amit az állam azoknak nyújt, akik a legnehezebb körülmények között ápolják hozzátartozóikat.

Az ápolási díj esetében elvárás, hogy az ellátás összege és az ápolási-gondozási tevékenység mértéke és intenzitása között összefüggés legyen, ezért az Szt. e támogatásnál három típusból álló rendszert állított fel. Természetesen a Rendelet módosítással bevezetni tervezett új jogcím esetében mindhárom típusú ápolási díj esetében járna az Önkormányzat által biztosítandó kiegészítő támogatás. **A havi 15 000 Ft összegű ápolási díjat kiegészítő támogatás pozitív hatással lehet az otthoni ápolásban részesülők és családjuk életminőségére.**

A Rendelet módosítás - az ápolási díjat kiegészítő támogatás szabályozásával összhangban - javaslatot tesz továbbá a gondozási támogatás jövedelmi feltételeit szabályozó rendelkezés (bekerülési küszöb) szerinti egy főre jutó jövedelem 200%-ról 300%-ra történő emelésére is.

Jelen előterjesztéshez csatolt rendelet-tervezetet a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 22/2019. (X. 30.) önkormányzati rendelet 54. § (2) bekezdés e) pontja alapján **nem kell társadalmi egyeztetésre bocsátani.**

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17-17/A. § előírásainak megfelelően elvégeztük a rendelet-tervezet előzetes **hatásvizsgálatát**, amely a rendelet-tervezet mellé csatolásra kerül.

A rendelet-tervezet elfogadásához a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 50. §-a alapján **minősített többség szükséges**.

Az előterjesztést a Képviselő-testület Népjóléti és Lakásügyi Bizottsága a 2023. december 13. napi ülésén tárgyalja.

A fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a jelen előterjesztés 1-3. számú mellékletét képező rendelet-tervezetet, figyelemmel annak indokolásában foglaltakra, szíveskedjen támogatni és elfogadni.

Rendeleti javaslat:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 15/2022. (IV. 28.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendelet-tervezetet elfogadja, és ezzel megalkotja Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 15/2022. (IV. 28.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló .../2023. (...) önkormányzati rendeletét.

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

Budapest, 2023. december „06.”

Mellékletek:

1. számú melléklet: Rendelet-tervezet
2. számú melléklet: Általános indokolás
3. számú melléklet: Részletes indokolás
4. számú melléklet: Előzetes hatásvizsgálat

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének**.../2023. (...) önkormányzati rendelete****a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról
szóló 15/2022. (IV. 28.) önkormányzati rendelet módosításáról****(T E R V E Z E T)**

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 1. § (2) bekezdésében, 10. § (1) bekezdésében, 26. §-ában, 32. § (3) bekezdésében, 45. § (1) bekezdésében és 132. § (4) bekezdés g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 11a. pontjában, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 1. § (2) bekezdésében, 2. § (3) és (6) bekezdésében, valamint 25. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 15/2022. (IV. 28.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E rendelet alkalmazásában települési támogatás:

- a) a lakhatási támogatás,
- b) az energiafogyasztáshoz nyújtott kiegészítő támogatás,
- c) a lakbértámogatás,
- d) a gondozási támogatás,
- e) az ápolási díjat kiegészítő támogatás,
- f) a hátralékkezelési támogatás,
- g) a gyermek születéséhez kapcsolódó támogatás,
- h) a gyermeket egyedül nevelő szülő támogatása,
- i) a beiskolázási támogatás,
- j) a védőoltáshoz nyújtott támogatás,
- k) a fogyatékos személyek díjhátralék-kiegyenlítő támogatása,
- l) a gyógyszerutalvány,
- m) a temetési támogatás, valamint a köztemetés költségeinek megtérítéséhez nyújtott támogatás,
- n) a nyugdíjszerű ellátásban részesülők plusz támogatása, valamint
- o) a rendkívüli év végi támogatás.”

2. §

Az R. a következő 10/A. alcímmel egészül ki:

„10/A. Ápolási díjat kiegészítő támogatás

22/A. § (1) Ápolási díjat kiegészítő támogatásra jogosult az az Önkormányzat közigazgatási területén lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen ott is élő személy,

- a) aki az Önkormányzat közigazgatási területén lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen ott is élő tartósan gondozásra szoruló hozzátartozójára tekintettel az Szt. szerinti ápolási díjban, kiemelt ápolási díjban vagy emelt összegű ápolási díjban részesül és
- b) akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem a helyi jövedelemalap 300%-át nem haladja meg.
- (2) Az ápolási díjat kiegészítő támogatás havi összege 15 000 Ft.
- (3) Az ápolási díjat kiegészítő támogatás 12 hónapra állapítható meg.
- (4) Az ápolási díjat kiegészítő támogatás megállapítása iránti kérelemhez - a 4. § (2) bekezdésben foglaltakon túl - mellékelni kell a kormányhivatal által kiállított - az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott - ápolási díjra való jogosultságot megállapító véglegessé vált döntést.
- (5) Az ápolási díjat kiegészítő támogatást a kérelem benyújtása hónapjának első napjától kell megállapítani.
- (6) Az ápolási díjat kiegészítő támogatásra való jogosultságot - amennyiben arra okot adó körülmény felmerül - a támogatás folyósításának időtartama alatt bármikor felül lehet vizsgálni.
- (7) Az ápolási díjat kiegészítő támogatást meg kell szüntetni, ha
- a) az ápolási díjat kiegészítő támogatásra jogosult személy tekintetében az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ápolási díjra való jogosultságot a kormányhivatal megszüntette vagy
- b) az ápolási díjat kiegészítő támogatásra jogosult személy vagy tartósan gondozásra szoruló hozzátartozójának lakcíme az Önkormányzat közigazgatási területén megszűnt.
- (8) Az ápolási díjat kiegészítő támogatást
- a) a (7) bekezdés a) pontja szerinti esetben - a 10. § (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően - a megszüntetésre okot adó körülmény bekövetkeztének hónapját követő hónap utolsó napjával;
- b) a (7) bekezdés b) pontja szerinti esetben a 10. § (1) bekezdésben foglalt nappal kell megszüntetni.”

3. §

Az R. 19. § (1) bekezdés c) pontjában a „200%-át” szövegrész helyébe a „300%-át” szöveg lép.

4. §

Ez a rendelet 2024. január 1. napján lép hatályba.

Dr. Moldván Tünde
jegyző

Déri Tibor
polgármester

Záradék:

A rendelet kihirdetve a Polgármesteri Hivatal hirdetőabláján történő kifüggesztéssel 2023. .... napján.

Dr. Moldván Tünde
jegyző

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének *a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 15/2022. (IV. 28.) önkormányzati rendelet* (a továbbiakban: Rendelet) módosításával Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata a pénzbeli és természetbeni ellátások körében új jogcímként (ápolási díjat kiegészítő támogatás) biztosít kiegészítő támogatást azon személyek részére, akik az Önkormányzat közigazgatási területén lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen ott is élő személy, tartósan gondozásra szoruló hozzátartozójára tekintettel *a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény* szerinti ápolási díjban, kiemelt ápolási díjban vagy emelt összegű ápolási díjban részesülnek, és akiknek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem a helyi jövedelemalap 300%-át nem haladja meg.

A Rendelet módosításával az Önkormányzat 15 000 Ft összegű havi kiegészítő támogatást biztosít, mellyel hozzá tud járulni az egyébként is nehéz élethelyzetben lévő, nagyobb ápolási-gondozási tevékenységet végző, a kormányhivatal által megállapított ápolási díjban részesülő személyek életkörülményeihez.

Az Önkormányzat célja az ápolási díjat kiegészítő havi támogatás biztosításával, hogy az egyébként is nehéz élethelyzetben lévő, nagyobb ápolási-gondozási tevékenységet végző - a kormányhivatal által megállapított ápolási díjban részesülő - személyek jelenlegi helyzetét javítsa, elismerje értékes munkájukat a társadalom részéről, hozzájáruljon életkörülményeik jobbá tételéhez.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §-hoz

Az ápolási díjat kiegészítő támogatás új jogcímként való szabályozása okán szükséges a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások formái között települési támogatásként megjeleníteni az új jogcímet is.

2. §-hoz

A 2024. január 1. napjától igénybe vehető új települési támogatási forma anyagi és speciális eljárásjogi szabályait tartalmazza ezen szakasz.

3. §-hoz

A hozzátartozója ápolását, gondozását végző személy részére nyújtható, jelenleg hatályos rendelet szerinti gondozási támogatás jövedelmi feltételeit - az ápolási díjat kiegészítő támogatás szabályozásával összhangban - módosítja ez a szakasz, bekerülési küszöbként az egy főre jutó jövedelem emelkedik 2024. január 1. napjával a helyi jövedelemalap 300%-ára.

4. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz ez a szakasz.

Előzetes Hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény rendelkezései értelmében a jogszabály-tervezet várható következményeiről tájékoztatni kell a képviselő-testületet.

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai

A rendelet-tervezet elfogadásának társadalmi, gazdasági és költségvetési hatása, hogy az új jogcím települési támogatásként történő bevezetésével az Önkormányzat további segítséget tud nyújtani az állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg 18 év alatti személy otthoni gondozását, ápolását végző olyan személyek részére, akik a *szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény* szerinti - sokkal szigorúbb – feltételeknek megfelelően ápolási díjra jogosultak. Az Önkormányzat e kiegészítő havi támogatás biztosításával tud hozzájárulni az egyébként is nehéz élethelyzetben lévő, ápolást és gondozást végző személyek életkörülményeihez. A rendelet-tervezet az új kiegészítő támogatás tekintetében szabályozott szociális rászorultsági elvvel összhangban biztosítja a szélesebb bekerülési lehetőséget a gondozási támogatást kérelmező személyek esetében is 2024. január 1. napjával.

A rendelet-tervezet költségvetési hatása kizárólag a szociális hatáskört gyakorló szerv rendelkezésére álló adatokból mérhető az alábbi táblázatban kimutatottak szerint:

Jogcím	Újpesti lakcímmel rendelkező jogosult személyek száma	Szükséges éves előirányzat összege
ápolási díj	100 fő (2023.08. havi adat)	18 000 000 Ft (amennyiben minden jogosult kérelmezi és megfelel a feltételeknek)
gondozási díj	22 fő (2023.11. havi adat)	6 644 448 Ft (a jelenleg gondozási díjban részesülők száma alapján számított összeg)
Összesen:		≈25 000 000 Ft

A rendelet-tervezet elfogadása esetén a szükséges fedezetet az Önkormányzat 2024. évi költségvetésében tervezni szükséges.

Környezeti és egészségi következményei

A rendelet-tervezet elfogadásának következménye, hogy e települési támogatással olyan kiegészítő támogatáshoz juthatnak az ápolási díjban részesülők, mellyel az ő és ápolott hozzátartozójuk környezeti és egészségügyi helyzete is javulhat.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai

A rendelet-tervezet elfogadása esetén az adminisztratív terhek – az új kérelmek feldolgozása és a döntések végrehajtása okán – csekély mértékben, de növekednek.

Jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következménye

A rendelet-tervezet elfogadása a jogalkotói szándéknak megfelelő és szükségszerű, amellyel biztosítható a hozzátartozója ápolását és gondozását végző személyek részére a további anyagi segítség. A rendelet-tervezet megalkotásának elmaradása esetén e személyek és ápolott hozzátartozójuk életkörülményei nem javulnak.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételei

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek biztosítottak.

A tervezett jogszabály-módosítás egyéb jelentősnek ítélt hatásai

A rendelet-tervezetnek egyéb hatásai nincsenek.